

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 6 IR 7 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-3315“ PROJEKTO**

**(toliau – Projektas)
(TAP-19-1411, TAIS NR. 19-10218)**

2019-09-05 Nr.NV-2551

Vilnius

Įvertinę Projekto, kuriuo Seimui teikiama išvada dėl Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-3315 (toliau – Įstatymo projektas), atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vyriausybės pozicija turėtų būti teikiama iš esmės atsižvelgus į prašymo Vyriausybei pateikti išvadą dėl Seime svarstomo teisės akto projekto esmę, todėl Vyriausybės išvadoje pirmiausia turėtų būti pasisakoma *dėl tų aspektų, dėl kurių iš esmės ir buvo kreiptasi į Vyriausybę* prašant pateikti jos nuomonę. Atsižvelgiant į tai, kad Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2019 m. kovo 27 d. išvados Nr. XIIIP-3315 1 punkte nurodyta, *kad turėtų būti gauta Vyriausybės išvada dėl galimų biudžeto lėšų šaltinių ir Vyriausybės, kaip biudžeto planuotojos nuomonė* (Vyriausybė turi ne tik konstitucinę teisę, bet ir konstitucinę pareigą valstybės biudžeto projekte numatyti konkrečius pajamų šaltinius, jų sumas, taip pat konkrečias sumas, numatomas valstybės ir visuomenės reikmėms finansuoti), *Projekte pirmiausia aiškiai turi būti nurodyta galimybė skirti papildomas biudžeto lėšas*, nes Projekto 3 punkto nuostata, kad „visa apimtimi finansuoti švietimo pagalbos teikimo funkciją iš valstybės biudžeto nėra galimybės“ yra abstrakti ir reikalaujanti pagrindimo. Be to, kita informacija pateikta Projekto 3 punkte yra susijusi su Vietos savivaldos įstatymo įgyvendinimu ir atkartoja Įstatymo projekto aiškinamojo rašto nuostatas. Šiame punkte nurodytas papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis tik 2020 m., nors Projekto įsigaliojimas su šia data nesiejamas (todėl priėmus Įstatymo projektą – papildomas lėšų poreikis gali iškilti ir 2019 m.), o ir pagal Seimo statuto 135 straipsnio 3 dalies 12 punkte keliamus reikalavimus įstatymų aiškinamiesiems raštams, turi būti pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais. Analogiškai ir Vyriausybė pasisakydama apie papildomą valstybės biudžeto lėšų poreikį (galimybę šias lėšas skirti) įgyvendinant Įstatymo projektą turi laikytis šių nuostatų. Manome, kad patikslintos Projekto nuostatos šiuo aspektu turėtų būti papildomai suderintos su Finansų ministerija.

2. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte išdėstyta problema, kurią būtina spręsti (švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros

priemonių vykdymo organizavimui ir koordinavimui nepakankamas lėšų skyrimas, kuris neleidžia teikti kokybiškas pagalbos švietimui paslaugas), o ir iš Projekto nuostatų matyti, kad ši problema yra aktuali ir turi būti sprendžiama neatidėliojant jos neaiškiam terminui. Projekto 2 punkte pateikta tik abstrakti informacija, kad Vyriausybė yra įsipareigojusi (kokiam teises akte?) siūlyti įtraukti savivaldybių vykdomų funkcijų sistemos pokyčių kryptis į 2021-2030 metų nacionalinės pažangos programą, tačiau jokių konkrečių ir aiškių priemonių šios problemos sprendimui nesiūloma. Šios problemos aktualumą parodo ir tai, kad Vyriausybės pateiktame Seimui ir jo priimtame Projekto 4 punkte nurodytame Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatyme tik laikinam periodui (iki 2019 m. gruodžio 31 d.) bandoma spręsti šią problemą. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad iš Konstitucijos, inter alia jos 120 straipsnio, 121 straipsnio 1 dalies, įstatymų leidėjui kyla pareiga nustatyti tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį savivaldybių funkcijų finansavimas būtų atitinkamai koreguojamas (didinamas arba mažinamas) ne tik tais atvejais, kai yra keičiama savivaldybių funkcijų apimtis, ar šiuo atveju – savivaldybių savarankiškų funkcijų pakeitimas į valstybines funkcijas, bet ir tais, kai lėšų, būtinų savivaldybių funkcijoms finansuoti, poreikis pakinta dėl kitų objektyvių priežasčių, kaip ekonominių ar demografinių pokyčių, kurie ir nurodyti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

3. Projekto 4 punkte nurodyta, kad vien švietimo pagalbos funkcijos iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų priskyrimas prie valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų neleistų pasinaudoti Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatyme nustatytomis galimybėmis. Atsižvelgiant į tai, kad šiame įstatyme nustatytos galimybės aktualios tik 2019 m. (galimybės galioja iki 2019 m. gruodžio 31 d.) ir tai yra tik laikino pobūdžio priemonė, kuri Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytos problemos iš esmės nesprendžia, manome, kad šis argumentas nepaneigia Įstatymo projekte keliamų tikslų ir teisinio reguliavimo priemonių.

4. Teikiame taip pat šias redakcinio ir techninio pobūdžio pastabas ir pasiūlymus:

- 1) nurodant Projekto priėmimo datą brauktinas žodis „gegužės“;
- 2) Projekto 1 punkte siūlome atsisakyti žodžių „šiuo metu“ (kaip nekonkrečių);
- 3) siekiant aiškumo Projekto 1 punkte nurodyti, kokios paslaugos ir kokia pirminė informacija turima omenyje, t.y., šio punkto paskutinįjį sakinį – susieti su Įstatymo projekte siūlomu teisiniu reguliavimu.

Teisės grupės patarėja

Aida Gritienė